

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 126 (2990) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 június 8

Kállay miniszterelnök és külügyminiszter a Führer főhadiszállásán

Hosszu német harcokszlop tört be az északafrikai brit aknamezőkben vágott folyosóba. Rommel minden rendelkezésre álló erőt harcra vetett

Döntő jelentőségűvé válhat a Csendes-oceánon dúló tengeri ütközet

A Führer főhadiszállása. (MTI.) Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök és külügyminiszter június 6-án látogatást tett a Führernél a főhadiszálláson. Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter kíséretében volt vitéz Vöröss vezérőrnagy, Szentmiklóssy Sándor Andor követségi tanácsos, Szegedy-Maszák Aladár követségi tanácsos és Kállay Kristóf követségi attasé. Részt vett a látogatáson Sztójay Döme berlini magyar követ és von Jagow budapesti német követ is. A Führer Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminisztert főhadiszállásán való tartózkodása folyamán fogadta és megbeszélést folytatott vele a politikai helyzetről. A megbeszélés, amelyen résztvett Ribbentrop birodalmi külügyminiszter is, a hagyományos német-magyar barátság és fegyverbarátság szellemében folyt le, amely a háromhatalmi egyezményben szövetségre kötött népeknek a bolsevizmus elleni közös harcában ismét kifejezésre jut és megerősítést nyer. A politikai megbeszélés után a Führer Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszterrel, valamint Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel a katonai helyzetet beszélt meg. E megbeszélésen résztvettek német részről Keitel vezértábornagy, Jodel vezérezredes és Pappenheim ezredes budapesti német katonai attasé, magyar részről vitéz Vöröss vezérőrnagy és vitéz Homlok Sándor vezérőrnagy, berlini magyar katonai attasé. Vasárnap, június 7-én Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter Ribbentrop birodalmi külügyminiszter vendége volt és vele időszzerű politikai kérdésekről barátságos szeltemben beható megbeszélést folytatott.

A Führer főhadiszállásáról jelentik: (MTI.) A német birodalom Vezére Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszternek a Német Sasreud nagykeresztjét adományozta. A rendjelet Ribbentrop birodalmi külügyminiszter szívélyes szavak kíséretében vasárnap délelőtt nyújtotta át Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszternek.

Heves páncélos csata dúl az „Ordóg katlanban”

Zürichbe érkezett jelentés szerint Libiában vasárnap éjjelkor több kilométer hosszú német harcokszlop tört be a folyosóba, amelyet a németek Bir-Hacheintől északkeletre még a múlt héten vágtak a brit aknamezőkben. Kairói jelentés szerint a német támadás felgöngyölítéssel jenyegeti a britek déli szakaszát.

Londoni jelentés szerint a brit rádió a vasárnapra virradó éjjel közölte, hogy a libiai harctéren oszlopokat fedeztek fel a német arevonat mögött. Az Ordóg katlanban ismert vidéken szombat egész nap heves páncélos csata dúlt. Kairói jelentés szerint Rommel minden rendelkezésére álló erőt harcra vetett.

Az Uj Nemzedék írja: Washingtoni jelentés szerint King tengernagy, az amerikai flotta főparancsnoka kijelentette, hogy a japán és az amerikai flotta között a Csendes-oceán nyugati részén, Midway szigetek közelében a csata valószínűleg június 6-án kezdődött.

környékén, az Atlanti óceán északi részén a helyzet áttekinthetetlen. A nagy tengeri és légi csata Midway környékén

A japán haderő megteremtette a végső győzelem előfeltételeit

Tokió. (MTI.) A NTL. jelenti: Abból az alkalomból, hogy a japánok az Anglia és Amerika elleni háború második felévébe értek, a japán sajtó ismerteti az 1941 december 8-iki császári kiáltványt és a japán főhadiszállás június 8-iki összefoglaló jelentését, amely viszapillant az ázsiai küzdelem első hat hónapjának eredményeire. Ebben a rövid időben — írja a Tokió Nishi Nishi — a japán haderő megteremtette a végső győzelem előfeltételeit. Bármennyi ideig tart még a háború Kelet-Ázsia és a világ arculata ebben az esztendőben

Hivatalos japán nyilatkozat a mérges gázok használatáról

Tokióból jelentik (MTI.) A NTL. jelenti: „Ezennel hivatalosan megállapítom, hogy Japán a maga hadvezetéseben még eddig sosem használt mérges gázokat és ezeket sohasem használja bármely ellenség ellen sem, amíg az ellenség a mérges gázok használatát tiltó nemzetközi megállapodásokat meg nem szegi.” Ezt a kijelentést tette hétfőn a kormány tájékoztatója a külföldi sajtó képviselői előtt, azokkal a jelentésekkel kapcsolatban, amelyek szerint

igen könnyen döntő jelentőségű lehet, amennyiben a győzőnek sikerül ellenfelének érzékeny kárt okozni és ezáltal a Csendes-oceánon korlátlan uralkodni tenné szert.

Amsterdam. (MTI.) A NTL. jelenti: A londoni rádió szerint a Haway körüli vizeken ellenséges tengeralattjárók tevékenykednek.

Buenos Aires. (MTI.) A Stefani iroda jelenti: Az északamerikai tengerészetiügyi minisztérium közlése szerint egy közép nagyságú amerikai hajó az Atlanti óceánon torpedólovás következtében elsüllyedt. Egy norvég hajó, amely az Egyesült Államok szolgálatában állott, a Karibi tengeren torpedólovás következtében szintén elsüllyedt.

Amsterdam (MTI.) A NTL. jelenti: Az angol hirszolgálat pearl-harbouri jelentése szerint Nimitz tengernagy hivatalos közleményben elismerte, hogy egy ellenséges tengeralattjáró elsüllyesztett egy amerikai rombolót.

alapvető és döntő változáson ment keresztül. Nemcsak nagy és hadászati jelentőségű csendes-oceáni területek vannak most már japán kézben, hanem a legfontosabb nyersanyagok is japán ellenőrzés alatt állnak és az anyaországuk lehetővé teszik, hogy még az eddiginél is jobban kifejlészhessék hadiiparát és a védelemnek a végső győzelemhez szükséges fegyvereket rendelkezésre bocsáthassa. Japán, Németország és Olaszország kéz a kézben menetelnek ezentúl is, hogy biztosítsák a végső győzelmet.

Roosevelt kijelentette, hogy Japán Kinában állítólag mérges gázt használt volna és az Egyesült Államok ezt Amerika ellen irányuló támadásnak tekinti és megfelelő módon fog eljárni.

— Csungking — jüzte hozzá a tájékoztató, — a kínai háború folyamán ismételtén állított valótlanosságokat és pedig leginkább akkor, ha vereség érte, anélkül azonban, hogy állításainak bizonyítására csak egyetlen egyszer is bizonyítékkal szolgált volna.

Az erdélyi, bácskai és felvidéki zsidók „magyarsága”

Tizedik napja tárgyalja a magyar képviselőház a zsidók mező- és erdőgazdasági birtokairól szóló törvényjavaslatot. A fajvédelmi politika céltudatos rendszerében ez a javaslat újabb elhatározó és rendkívül nagy jelentőségű jogalkotás, amely végre meg fogja valósítani a magyar közvélemény elsőprő többségének azt az egyöntetű követelést, hogy a zsidóság teljesen zárassék ki a magyar föld birtoklásából.

A javaslattal kapcsolatos érdekes vitában úgy a kormánypart, mint a jobboldali ellenzék szónokai a legkülönbözőbb szempontokból világították meg a szöveget forgó, nagy jelentőségű kérdést s kivétel nélkül valamennyien kifejezésre juttatták az ország keresztény magyar közvéleményének a zsidókérdésben elfoglalt egyező, radikális álláspontját. A felszólaló törvényhozók által képviselt állásfoglalások között nem lényegbevágó, hanem csakis arnyalati eltérések voltak s ezek a felfogásbeli különbségek voltaképp a folyamatban lévő fajvédelmi országépítés ütemének a felszólalók vérmérséklete szerinti mérsékelt vagy kevésbé mérsékelt sürgetésében merültek ki.

A vita szónokai az egyes országrészek nevében is kifejezésre juttatták azt a megállapítást, hogy a zsidóságnak úgy a közéletben, mint a kulturális és gazdasági életben betöltött vezető szerepe és túlhajtott terfoglalása nemzeti, erkölcsi és szociális szempontokból egyaránt ártalmas volt s a magyarság jobb jövője érdekében a zsidóságnak Magyarország életéből való fokozatos kirekesztése elsőrendű közérdek. Különösen perldöntő jelentőségű volt ebben a vonatkozásban a felszabadult Észak-Erdély és a felszabadított Délvidék egy-egy képviselőjének a felszólalása. Ezek a zsidóknak a megszállás alatti magatartásáról szögeztek le a mérvadó, tárgyilagos ítéletet.

Erdély szónoka a kormány javaslatát teljesen magáévá tette, még pedig azért, mert az erdélyi magyarságnak a megszállás évtizedeiben alaposan volt alkalma meggyőződni arról, hogy mit jelentett erkölcsileg és nemzetiileg a zsidókérdés. Amikor a megszállás ideje alatt egyáltalán nem volt opportunusnak nevezhető magyarnak lenni, az első, aki a magyarság vonalát elhagyta, természetesen a zsidóság volt. Elhagyta pedig oly mértékben, hogy a magyarokkal minden közösséget megtagadva, inkább az ellenség vonalába, vagy pedig a maga sajátos, mondjuk cionista vonalára állt át. Azokban az erdélyi községekben, ahol zsidó birtokos volt, a magyar lakosság nemzeti öntudata és ellenálló-képessége annyival rosszabb és gyöngébb volt, hogy azt összehasonlítani sem lehet azokkal a községekkel, ahol a birtokos hivatása magaslatán álló keresztény magyar volt, aki elsősorban ment át minden megpróbáltatáson keresztül és ha kellett, a csendőrszuronnyok és az életét veszélyeztető terrorcselekmények ellen.

nére is ott volt minden választáson, hogy magyarságáról és öntudatáról bizonyosságot tegyen.

A bácskai magyarság szónoka is arra mutatott rá, hogy a zsidóság a magyar nemzetet az idegen megszállás idején gyorsan megtagadta a Délvidéken is a zsidóság destruktív szerepét elsősorban éppen a volt kisebbségi magyarság tanúsíthatja. A kisebbségi sorsban tünt ki legvilágosabban, hogy a zsidók magyarkodása semmi egyéb, mint porhintés. Amikor a világ után a Délvidéket elszakították, az ott élő zsidók felajánlottak a szerbeknek, de ezeknek mint jézon népnek nem kellett. Ekkor a zsidóság, miután szerbnek nem fogadták el, a magyarokkal való sorsközösség-vállalást pedig már nem tartotta kifízetődőnek, nemzeti zsidósággá, cionista zsidósággá vedlett át. 1938-ban azután még inkább kimutatta a zsidóság a foga fehérét. A délvidéki zsidók a magyarokra támadtak, amit pedig 1940-1941-ben Dél-Bácskában véghezvittek, az egyenesen felháborító volt és a zsidóság ezzel a magatartásával eljátszotta minden jogcímét arra, hogy kíméletet kérjen. Épp ezért a délvidékiek a kormány törvényjavaslatát a legnagyobb örömmel üdvözlük.

Erdély és a Délvidék állásfoglalása után önként és természetesen adódik az alkalom, hogy a felszabadult Délvidék is nyilatkozzék a zsidóságnak a megszállás alatti „magyar” szerepéről. Bizonyára a felvidéki magyarság törvényhozói is kifejezésre fogják juttatni mértékadó megállapításait. Anélkül, hogy ezeknek elébe kívánnánk vágni, idézzük a Felvidék egyik legtekintélyesebb napilapjának, a „Felvidéki Újságnak” a törvényjavaslat tárgyalása alkalmából közzétett következő ténymegállapításait:

„Minden elfogultság nélkül és nyugodt lelkiismerettel azt kell megállapítanunk, hogy a zsidóság túlnyomó többsége a cseh uralom alatt a Felvidéken is hűtlen lett a magyarsághoz. A cseh pártokat a magyar-lakta vidékeken zsidók szervezték és a legtöbbször odaadással szolgálták a cseh kormánypolitika csehesítő célkitűzéseit. A zsidó Békefi Sándor és társai voltak azok, akik „Hódza apánk” kívánságára jóhiszemű magyar földműveseket cseh államköltségen Prágába csaltak fel ott a cseh, szlovák állameszme tisztelőtérre rendezett hódoló felvonulásban a következő szövegű szegvénytábla alatt szerepeltették őket: „Nyelvben magyarok, de lélekben csehszlovákok vagyunk.” A zsidók voltak a cseh szociáldemokrata párt ügynevezett „magyar” osztályának vezetői. Ez a „magyar” pártvezetést még a született cseheknek is magyarellenebb volt és a magyartöbbségű városok képviselőtestületeiben szemérmetlenül megczavazta a hivatalos magyar nyelvhasználati szabályokat. Zsidók vezették a Felvidéken a kommunista pártot is, amely ugyancsak cseh nemzeti érdekeket szolgált és amely a magyar munkásságot ellenséges arcvonalba állította a nemzeti érzelmi magyar polgársággal és kizsádatáradalommal szemben. Zsidók voltak a hangadók minden olyan cseh megnyilatkozáson, amely Magyarországgal szemben ellenséges állást és zsidók voltak a magyarság „képviselei” a csehek antirevizionista tüntetéseiben. Elsősorban zsidók voltak azok, akik a cseh kormány ma-

gyarnyelvű újságaiban Magyarországot gyalázták és a felvidéki magyarok előtt gyűlöletes színben igyekeztek feltüntetni a magyar közállapotokat. Minden gyászmagyar szerepre kaphatók voltak a zsidók s ha tőlük függött volna, a felvidéki magyarok ma már testestül-lekestül csehek lennének. S ugyanakkor, amidőn a magyar kulturán nevelkedett zsidó értelmiség ilyen szemérmetlenül résztvevett a magyarság öntudatának sorvasztásában és nemzeti múltjának kiforgatásában, a zsidó tömegek a „csehszlovák zsidó” pártokban szervezkedtek és szavazataik tízezreivel a legtöbbször a cseh nacionalizmust szolgálták ki. S ezeknek a zsidóknak idősebb évfajatai ha megszokásból magyarul is beszéltek, érzelmileg teljesen szakítottak az őket befogadó magyarsággal s gyermekeiket óvták a magyar nyelvnek még hiányos elsajátításától is.

De talán fölösleges is ezeket a tényeket felsorolni, hiszen közismertek. Ezt a néhány adatot is csak azért említettük meg, hogy kiegészítsük az erdélyi és délvidéki testvéreink által adott jellemzést és hogy mi is hozzájáruljunk ahhoz az

A művészet, szerelem és szépség himnusza **Intermezzo**
Főszerepben: Ingrid Bergmann, Leslie Howard
Kísérő műsor: Muzsikáló május az Apolló Filmszínházban.

Belvárosi **FEKETE LILIAM**
Viviane Romance forró levegőjű filmje. 16 éven felülieknek.

Afrika titokzatos világa! 5000 néger szereplő Hans Albers exotikus filmje **CARL PETERS**
CASINO

általános megállapításhoz, hogy a zsidóság az idegen megszállás alatti magatartásával eljátszotta minden jogcímét arra, hogy ma kíméletet kérjen. A felvidéki magyarok az erdélyi és a délvidéki ma-

gyarokkal együtt örömmel üdvözlük a most tárgyalt törvényjavaslatot és szívvel-lélekkel fognak a kormány mögött állni a zsidókérdés gyökeres rendezését célzó további lépéseknél.”

Nagy érdeklődés mellett nyílt meg a könyvnap

Séta a könyvessátorok között

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután nyílt meg a nagyváradai könyvnap. A Bémer-téren és a Szent László-téren mutatós sátrak épültek s több neves budapesti író érkezett a városba, hogy emeljék a könyvnap érdekességét és a könyvek kelendőségét.

A legjelentősebb mindenestire a Nemzeti könyvkereskedés hatalmas sátra a Bémer-tér közepén, amely Nyírő József Halhatatlan élet című kötetének óriási mása. Színes és szakszerű elrendezésben szűföldik benne a magyar irodalom legújabb termése. Kötönös figyelemmel a magyar élet problémáival foglalkozó művekre, amelyek iránt mindjárt az árusítás megkezdésekor nagy érdeklődés nyilvánult meg.

A sátor előtt elhelyezett csztalok mellé telepdedtek le a már megérkezett fővárosi írók, hogy dedikálják munkáikat. Veres Péter, Nagy István, Sinka István, Darvas József és Somogyi Imre várták itt az érdeklődőket már a délelőtti órákban.

— Milyen kilátások vannak Nagyváradon? — kérdeztük őket.

— Én nem sokat várok ettől a vá-

rostól — jelentette ki Veres Péter, a kiváló népi író, aki kizsádatáradalommal a legszembetűnőbb az írói csoportban. — Tulajdonképpen — folytatta — talán Pécssett és Kolozsvárt leszámítva, egyetlen magyar vidéki várostól se lehet sokat várni irodalmi érdeklődés dolgában. Még Debrecen se kivétel ebben, ahol pedig egy sereg olyan ember él, akinek komoly irodalmi igénye kellene hogy legyen. Meg is mondtam én ezt ott egy irodalmi előadás alkalmával. Szemrehányást tettem a közönségnek, hogy egy városban, amelyben több ezer gyereket és középiskolát végzett ember él, nem lehet egy irodalmi előadásra egy háromszáz ember befogadására alkalmas terem megtölteni.

Érdeklődött Nagyvárad városi rétegződése iránt s megjegyezte, hogy Nagyvárad egyébként pezsgő életű városnak látszik és valószínű, mondogta, hogy az új magyar társadalom megerősödésével ismét tapasztalható lesz itt az a kulturálgny és irodalmi érdeklődés, amiről egykor híres volt ez a város.

Jenő Utazásom, élményeim, kalandjaim című könyve.

A Kádár-téle könyvkereskedés sátrában is terőtjeljesen megindult a vásár mindjárt a kora délelőtti órákban. De délig még nem lehetett megállapítani az érdeklődés méretét egyetlen sátonál sem. Az a közönség, amelyre a könyvvásárnál számítani lehet, inkább délután jelenik meg a köztérken.

A budapesti „Turul” szépművészek is lejöttek ismét, hogy jelenlétükkel növeljék a nagyváradai könyvnapok sikerét. Csurka Péter, a kiváló erdélyi író, a Szépművészek magisztere irányítja az eladást a Szent László templom mellett lévő Szépművész sátorban. Felvonulnak itt az új, jobboldali magyar irodalom jelesei legújabb műveikkel.

Possonyi László, a neves író, aki szintén eljött Nagyváradra, a könyvnap alkalmából, Szilágyi Éva című erdélyi tárgyú könyvével szerepel a sátrak kirakó állványain. Az erdélyi szempontból különösen figyelemreméltó mű iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Némi megütközést kellett a könyvnap közönségének köreiben, hogy egy nagyváradai zsidó cég is felállíthatta sátrát a Bémer-téren. Tudomásunk szerint a Baross szövetségbe tömörült keresztény kereskedők kérték a város illetékes tényezőit, hogy erte ne nyultsan lehetőséget az említett cégnek. A város azonban csak annyit ígért meg, hogy köztéren nem ad engedélyt a zsidó könyvsátor felállítására. Kimondták azonban, hogy az üzletelő cég mégis a legelső helyen állíthassa fel sátrát nezeti színű zászlókkal és magyar ruhás előadású kisasszonyokkal... A Royal kávéház teraszán ugyanis magánbérletben van s félterem a zsidó cég rendezése e borszájtotta a terasz Bémer téri sátrját.

Felelőnk szerint ez a sátor zavarólag hat a magyar könyv ünnepén.

(j. b.)

Kedden érkezik Szabó Pál, Erdélyi József, Gombos Gyula, Bókay János

Megkérdeztük Krausz Istvánt, a Nemzeti könyvkereskedés tulajdonosát, hogy melyik könyvet adta el elsőnek a könyvnap megnyitása után.

— Cholnoky Jenő Utazásaim, élményeim, kalandjaim című művét — jelelte. — De már több elkelt a jelenlévő írók kötetéből is.

Megtudjuk, hogy Mórincz Zsigmond, aki nagybetegen tekszik, nem teljesíthette azt az ígérletét, hogy a nagyváradai könyvnapra lejön. Ugyanígy betegsége miatt nem érkezett meg Ignác Rózsa sem. De holnapra várják még Szabó Pált, Erdélyi Józsefet, Gombos Gyulát, s talán még ma megérkezik Bókay János is.

A Szent László templomnál Simon

István sátra áll.

— Hogyan indul a könyvnap? — kérdeztük.

— Reméljük a legjobbakat — válaszolták. — Hiszen már tavaly is szép siker volt, ami az idén valószínűleg fokozódni fog.

Itt Harsányi Magdolnaja kelt el legelőször, utána Szelety Gyula Állam és nemzet című műve.

„Hivatalos ponyva” kelet először

Ugyancsak a Szent László-téren van Pernyész István egyszerű sátra. Jellemző, hogy itt egy ügynevezett „hivatalos ponyva”-füzet talált először vásárlóra, nyomban utána Cholnoky

A könyvnapok alatt vásároljon bizalommal az **„ÖRSZEM”** könyvkereskedésben Színház háta mögött.

Egyre szűkebbre szorul a gyűrű a mögöttes frontreszen bezárt szovjet erőcsoport körül

Német és magyar csapatok visszaverték a szovjet hegyi csapatok támadását. — Északafrikában nagy sikerrel jártak a német-olasz páncélos erők ellentámadásai

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik: A véderő főparancsnokság jelenti: A keleti arcvonal déli szakaszán német hegyi csapatok és magyar kötelékek visszaverték az ellenség elszigetelt támadásait. Az arcvonal középső és északi szakaszán összpontosított támadással még jobban megszükitették az ellenségnek a mögöttes frontreszen bezárt csoportja körül font gyűrűt. Heves harcok során véresen visszavertük az ellenség ellentámadásait.

A volhovi arcvonalon az ellenség több helyen heves támadásokat indított. Ezek a támadások azonban meghínsultak és az ellenség nagy veszteséget szenvedett, valamint 18 páncéloskocsit veszített.

Észak-Afrikában német és olasz páncélos csoportoknak erős légi kötelékektől támogatott ellentámadásai nagy sikert hoztak az Ellenség egyes részeit körülzárták és megsemmisítették. Az ellenség újabb 30 páncéloskocsit, sok löveget, gépjárművet, valamint több mint 4000 foglyot veszített. Ezzel a brit haderőknek a marmaricai csata kezdete óta elszenvedett vesztesége több mint 10.000 fegyver, 550 páncélos harckocsi, 200 löveg és néhány száz gépjármű.

A csatorna vidékén német vadászok ezombaton saját veszteség nélkül lelőttek 13 brit gépet. A hetedikére virradó éjjel német harcikötékek újból bombákkal árasztották el Centerbury városának területét.

Brit bombavetők az elmúlt éjjel támadást intéztek Emden városa ellen. A polári lakosság körében veszteségek voltak. Sok épület elpusztult, vagy megrongálódott. Hat támadó gépet lelőttek.

Angol visszavonulásra vezetett a tengely ellentámadása Északafrikában

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 737. közleménye: A tengely gépesített csapatainak hatalmas ellentámadása újabb jelentékeny sikerhez vezetett. Az ellenség kénytelen volt visszavonulni és ismét 30 harckocsit, sok foglyot és gépkocsit, mintegy négyezer hadifoglyot veszített. A Marmaricában folyó harcokban az ellenség a következő veszteséget szenvedte: több mint 550 harckocsi, több mint 200 ágyú, több száz gépkocsi és mintegy tízezer hadifogly, köztük számos magasrangú tiszt. Légiharcokban a tengely vadí-

szaik lelőttek három ellenséges gépet. A tengely repülőgépei a sokszor bombázott Málta katonai berendezéseiben súlyos kárt okoztak és hét ellenséges gépet lelőttek. Öt saját gépünk nem tért vissza. Torpedóvető repülőgépek a Földközi-tenger keleti részén, Haifa vidékén elsüllyesztettek egy közepes nagyságú olajszállító hajót. Angol gépek több hullámban is-

mét támadást intéztek Messina ellen. Három támadó gépet lelőttek. — (MTI.)

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: Német harci gépek a ezombatra virradó éjjel eredményesen bombázták az észak-afrikai brit utánpótlást a Via Balbián haladó gépkocsi oszlopait. Hatodikán a kora hajnali órákban német harci gépek jelentek meg Tobruk felett

Összefoglaló jelentés a japán hadsereg eddigi sikereiről

Tokióból jelentik: (NTI.) A császári főhadiszállás vasárnap délután összefoglaló jelentésében ismerteti a háboruban elért sikereket egész május 31-ig. A jelentés szerint a japán csapatok összesen 342.000 foglyot ejtettek. A foglyok közül 25.000 amerikai, 64.000 angol és 24.000 holland. A mintegy 100 ezer indonéziai hadifoglyot már szabadon bocsátották. A jelentés szerint az említett idő alatt Csangkaisek mintegy 112.000 halottat veszített. A déli területeken összesen 35 és fél ellenséges hadosztály állt Japánnal szemben. A japán csapatok

3763 löveget, 1340 harckocsit, több mint 31.000 gépfegyvert 240 repülőgépet, több mint 11.000 géppuskát és nagy mennyiségű gördülőanyagot zsákmányoltak. A harcok során 1636 ellenséges repülőgépet lőttek le. A japánok elsüllyesztettek egy tenger-alattjárót, egy torpedónaszádót, valamint 41 más hajót. Igen sok vízijárművet megrongáltak. A jelentés szerint a japán csapatok a harcok során 9174 halottat, kereken 20.000 sebesültet, 348 repülőgépet és 31 hajót, összesen 161.000 tonnával veszítettek. (MTI.)

Elsüllyesztettek a japánok egy amerikai repülőgépanyahajót

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A japán lapok hangsúlyozzák, hogy legutóbb 4 tenger-alattjárót veszítettek az amerikaiak a japán vizeken. Ez súlyos csapás az amerikai tengerészetre. Az Egyesült Államoknak a háboru elején a nagyszámú tenger-alattjárójuk állott rendelkezésre, ezek közül 19 parti tenger-alattjáró. A háboru 6 hónapja alatt a tenger-alattjáróknak mintegy 50 százalékát elvesztették. Tekintettel arra, hogy az Egyesült Államoknak két óceánon kell védekezniük a tengelyhaderő támadása ellen, meg lehet állapítani, hogy a tenger-alattjárók a jövőben nem jelentenek nagyfontosságú tényezőt Amerika védelmében.

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A londoni rádió jelentése szerint az Egyesült Államokban most beismertik, hogy a Midway körül folyó tengeri csatában az Egyesült Államok egy repülőgépanyahajót elsüllyesztettek. (MTI.)

tenger-alattjárók az Atlanti-óceánon újabb három hajót elsüllyesztettek. Az Egyesült Államok az elmúlt vasárnap óta 20 hajó elsüllyesztését ismerte be, úgyhogy a január 15 óta elsüllyesztett hajók száma 247-re emelkedett. A haditengerészeti hatóságok kijelentették, hogy az elkövetkezendő négy-öt hónap rendkívül válságos lesz a szövetséges hajózás számára. (MTI.)

Szumátrában és a Maláj-félszigeten teljesen helyreállt a rend és nyugalom

Tokióból jelentik: (NTI.) Jól értesült japán körökben nevelésesnek mondják azokat a híreket, mintha a japánok mérgezgázt használtak volna. Japán részről az állítással kapcsolatban megjegyzik, hogy a győzők-

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara tűzve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

és bombákat dobtak le a rakpartra és a kikötőben horgonyzó hajókat súlyosan megrongálták.

Sofióból jelentik: (NTI.) Az Egyesült Államok hadüzenete nem lépte meg Bulgáriát és a közvélemény azt teljesen egykedvűen fogadta — írják a szófiai lapok. — Bulgária büszke arra, hogy a történelmi döntés során ebben a küzdelemben a moszkvai barbárság, az angolszász kapzsiság és a nemzetközi szabadkőműveség ellen a tengelyhatalmak oldalán állhat. —

nek nincs szükségük arra, hogy ilyen törvényellenes eszközökhöz folyamodjanak és csupán azok folyamodnak ilyen kétségbeesett segédeszközökhöz, akik a nyílt harcot elvesztik.

Shononból jelentik: (Stefani.) Yamasita tábornok hírlapírók előtt kijelentette, hogy a Maláj-félszigeten és Szumátrában, noha e területek elfoglalása óta alig három hónap telt el, máris sikerült a rendet és nyugalmat helyreállítani. A lakosság — tette hozzá — teljes mértékben támogatja Japánt abban a törekvésében, hogy Ázsiában megszerveze az új rendet. (MTI.)

Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Washingtonból érkezett jelentések szerint az Egyesült Államok szövetségi fővárosának diplomáciai körében úgy tudják, hogy az Egyesült Államok kormánya a Szovjetunióknak nyújtandó további nagyarányú segítséget attól teszi függővé, hogy a Szovjetunió támogatja-e Csungkingot a Japán elleni harcban.

Bangkokból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a thaiföldi hadijelentés közli, a thaiföldi hadsereg folytatva gyors előnyomulását a San államokban, elfoglalta Ya városát, amely 1883-ig a San államok fővárosa volt.

Sanghaiból jelentik: (NTI) Júnnan tartományban, valamint Kvejsu és Kvandszi tartományban, mint Csungkingból jelentik, súlyos kolerajárvány tört ki. A járvány legerősebben Júnnan tartományban pusztított, ahova burmai menekültek hurcolták be. Az egyik helységben a halottak száma több, mint 500.

Berlinben temetik el Heydrichet a birodalom halottjaként

Prágából jelentik: (NTI.) Prága német és cseh lakossága számára vasárnap tették lehetővé, hogy elvonuljon Heydrich főcsoportvezető koporsója előtt. Már a délelőtti órákban ezer és ezer német és cseh, elsősorban a munkás lakosság képviselői vonultak el a ravatal előtt, amelyet virágtenger vett körül. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A Führer rendelet értelmében Heydrich rendőrtábornok, helyettes birodalmi

védnök a birodalom halottja és állami temetése Berlinben lesz. (MTI.)

Prágából jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A prágai vár udvarán vasárnap volt a gyászszertartás a meggyilkolt Heydrich helyettes birodalmi védnök koporsójánál. Megjelent a gyászszertartáson Himmler helyettes birodalmi vezető és Hacha államelnök is. A gyászszertartás után a koporsót Berlinbe szállították.

Könyvnap
és egyéb könyvet
vásároljon

Polgárnál
Szaniszló-u. 1. Apolló-palota
Távbeszélő: 30-78

Japán tenger-alattjárók ágyúzták Sidneyt és New-Castlet

Stockholmból jelentik: (NTI.) A newyorki rádió hétfőn hajnalban jelentette, hogy Sidneyből érkezett jelentések szerint Sidney és New-Castle városok külvárosait vasárnap valószínűen ellenséges tenger-alattjárók ágyúzták. (MTI.)

Madridból jelentik: (NTI.) Az Egyesült Államok haditengerészeti hivatala beismerte, hogy ellenséges

Össze kell gyűjteni a gubacstermést és kitermelt tölgyfák és lucfenyők kergét

A hazai feldolgozó iparnak cserzőanyagokkal való ellátása érdekében a kormány rendeletet adott ki, amely szerint minden erdő-, vagy mezőgazdasági ingatlanon képződött gubacstermést, ha az 5 métermérszát meghaladja, össze kell gyűjteni, továbbá az erdőterületeken a tavasszal és nyáron kitermelésre kerülő tölgyfák és lucfenyők kergét le kell hánítani. A gubacsgyűjtést, a kéreghántása és az anyagok szállítását a birtokosnak kell végeznie, ha azonban a gubacsgyűjtést és szállítását, illetőleg a kéreghántást a birtokos saját üzemeiben elvégeztetni nem kívánja, a gyűjtésről és az elszállításról az iparügyi miniszter által kijelölt szerv, és pedig ezidőszere a Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Részvénytársaság (Budapest, IV. Türr István-u. 4.) köteles gondoskodni. A kéreghántást a földművelésügyi minisztérium által kiadott cserzőkéreghántási utmutatás szerint kell végezni. Az utmutatást a birtokosok az erdőigazgatóságoknál, erdőfelügyelőségeknél, vagy erdőhivataloknál díjmentesen szerezhetik be.

A rendkívüli viszonyok miatt a cserzőanyagok behozatala nehézségekbe ütközik, ezért kívánatos, hogy a cserzőanyagokat hazai termelésből, a gubacs és cserzőkéreg gyűjtése után biztosítsuk.

Kitűnően sikerült a leánykereskedelmi középiskola tornabemutatója

Nagyszerű tornabemutatót tartott a helybeli Zrinyi Ilona leánykereskedelmi középiskola szombaton délután. Egy egész évi tornatanítás eredményét mutatták be ezek a kedves, ügyes leányok, de bemutatták tanárnőik hozzáértő munkáját, is, amikor tornaterem és udvar híján egy „24 személyes“ kis díszteremben szorongva voltak kénytelenek elvégezni azt a nehéz anyagot, amelyet ma már minden iskolától megkövetel a modern testnevelési tudomány.

Szabadgyakorlatok, szergyakorlatok, labda és ritmikus gyakorlatok, talajtorna, staféta, magasugrás és különböző játékok peregett tőkletes rendezésben egymásután.

Amikor teljes elismeréssel adózunk leánykereskedelmi középiskolánk magas színvonalú tornabemutatójára, önkénytelenül is felvetődik előttünk a kérdés, hogy mit tudna produkálni ez a egyszerű iskola, ha értékének és hivatásának megfelelő helyiségben nevelhetné kereskedelmi pályára készülő leányainkat.

A kitűnően sikerült tornabemutató különben Szilágyi Rozália, Szontágh Márta és Nyesténé Szily Éva tanárnők lelkiismeretes, hozzáértő munkáját dicséri. (K.)

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Biztosítva van Nagyvárád június havi liszt- és zsir-szükséglete

Eredményesen rendezte a város vezetősége a közellátás kérdéseit

Lapunk keddi számában megírtuk, hogy dr. Hlatky Endre városi főispán és dr. Soós István polgármester fontos városi ügyek elintézésére Budapestre utaztak. Nagyváradra pénteken este érkeztek vissza és az út eredményéről dr. Soós István polgármester a sajtó számára a következőket mondta:

— Budapesti utunk legsürgősebb része a közellátás kérdése volt.

— Hlatky főispánnal együtt tárgyalunk Losonczy államtitkárral a város lakosságának zsir- és lisztellátásának biztosítása érdekében, továbbá a város bérhizlalási szerződéséhez szükséges takarmány ügyében.

— Sikerült a város közönségének június havi szükségletét egész terjedelmében biztosítani úgy a liszt, mint a zsir tekintetében, és megfelelő takarmány kiutalását is kieszközölni.

— Ugyancsak fontos közellátási probléma ma a tejszükséglet biztosí-

tása. E célból a földművelésügyi minisztériumban értekezlet volt, amelyen résztvett Nagyváradról a főispán és a polgármester a minisztérium részéről Bárány dr. államtitkár és Lenck osztályfőnök, továbbá a tejközpont igazgatói.

— Sikerült elvi megállapodást létrehozni az összes kérdésekre nézve és a tejközpont vezetői a jövő héten személyesen jönnek Nagyváradra, hogy a szükséges megbeszéléseket lefolytathassák.

— A belügyminisztérium dr. Sass Elemér min. osztályfőnökkel letárgyaluk a járványkórház ügyét és az összes felmerült sürgős problémákat.

Végül megtekintettük a Magyar Filmirodában a Nagyváradról készített kulturális filmet, mely kitűnően sikerült és amelynek még egyes felvételeit a közeljövőben fogják Nagyváradon eszközölni.

Rövid uton rendezik a vitás állampolgárságokat

Patzkó Elemér országgyűlési képviselő ismételten közbenjárt Keresztes-Fischer belügyminiszternél azoknak a fiatalembereknek az érdekében, akik a román megszállás idejében átmentek Magyarországra a magyar hadseregben szolgáltak s most mégis idegen állampolgárként kezelik őket, mert a bécsi döntés időpontjában nem a felszabadított területen éltek s így csak hosszadalmas honosítási eljárás lefolytatásával szerezhették meg magyar állampolgárságukat.

A belügyminiszter Patzkó Elemér

közbenjárására elrendelte ezek állampolgársági ügyének rövid uton való rendezését. Patzkó Elemér képviselő megígérte a kérdést Pászthóy Ámon belügyminiszteri osztályfőnökkel is, aki arra kérte, állítsa össze azoknak a fiatalembereknek a névsorát, akik ebbe a kategóriába tartoznak, mert a belügyminiszternek nincs nyilvántartása róluk. Akik tehát hasonló helyzetben vannak és rendezni akarják állampolgárságukat, forduljanak Patzkó Elemér képviselőhöz.

Két milliós segélyt kér Nagyszalonta az államtól zilált anyagi ügyeinek rendezésére

Ismeretes, hogy a román megszállás előtt Nagyszalonta tulajdonát képezte a város határában lévő Orosi-puszták, amely a határmegvonásakor a trianoni Magyarországra esett. Ezért Nagyszalonta még a román uralom idejében kártérítést kapott, de csak 30 millió leit a 80 millió leies becsérték helyett. Ebből az összegből a város ingatlanokat vásárolt, köztük egy 1500 holdas erdőt a Zichy-féle birtokból. Most azonban a Zichy-család, kényszer-eladára hivatkozva, visszapertli ezt Mateescu volt gégnyi földbirtokostól, aki időközben megvásárolta az egész több ezer holdas Zichy uradalmat, Szalonta erdőbirtokát is.

Ezzel jelentékeny kár éri Nagyszalonta városát, amely amúgy is nagy veszteségeket szenvedett azért, hogy az Orosi-pusztáért kapott 30 millió leiből vásárolt többi ingatlanokat a román városvezetéség ragyta elárverni. Szalonta

város most arra kéri a belügyminisztert, hogy miután annakidején nem kapta meg az Orosi-puszták teljes ellenértékét, gyűjtsen neki a kormány 2 millió pengő segélyt, amely összeggel rendezni lehetne a város zilált anyagi helyzetét. Indoklásul teszi ezt a kérés az a körülmény is, hogy a román állam annakidején elvette a kazárnyáépületet, ami a város tulajdonát képezte s így ez a puszták ingatlan most a magyar államra szállt.

Patzkó Elemér országgyűlési képviselő közbenjárt ebben az ügyben a belügyminisztériumban és ígéretet kapott a kérdés méltánvos rendezésére.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kétszázhusz községben tartották meg június első hetében a vasnapokat

Közel két és félmillió kiló az eredmény

Június első hetében a kidolgozott terveknek megfelelően megkezdtek a Fémgyűjtő szervezetei a gyűjtési munkát és kétszázhusz községben már megtartották a vasnapokat. A tavalyi gyűjtés tapasztalatai és az adott körülmények figyelembevételével több olyan szervezeti újítást kezdeményeztek, amely meggyorsította és megkönnyítette a gyűjtési munkát. Így mindeaüzt idejekorán gondoskodtak a szükséges fuvarerőről, nap-számokról, alapos terv szerint végezték a vasuthozszállítás és berakás munkálatait, úgyhogy mint egy óramű szerkezeteként dolgozott a Fémgyűjtő vasnap-szervezete.

Ennek a kitűnő szervezetheznek tulajdonítható, hogy az eredmény felülmúlta a várakozást és az első héten a vasnapot rendező kétszázhusz községben 2.375.000 kgr. ócekaavas- és fémhulladékot szolgáltatott be. A szállítási szervezethez pedig lehetővé tette, hogy ez a nagy mennyiség, amely az ország különböző részéről gyűlt össze, máris eljutott a központi gyűjtőhelyekre.

A hatóságok támogató magatartása sokban hozzájárult az eddig megtartott vasnapok sikeréhez s így remélhető, hogy a további gyűjtési időszakban jóval több vas- és fémhulladékot ajánlanak fel, mint az előző esztendőkor során. Június második hetében kétszázötven községben tartják meg a vasnapokat.

Új tejgyrendszert Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyről jelentik: Ismeretes, hogy Marosvásárhelyen már körülbelül másfél hónapja bevezették a tejgyrendszert, a 3 éven aluli gyermekek és a 70 éven felüli öregek tejjelétetésének biztosítására. Most Májay Ferenc dr. Marosvásárhely polgármestere június 1-ével új tejgyrendszert vezetett be a városba. A polgármesteri rendelet megszünteti a vajgyártást Marosvásárhelyen és elrendeli, hogy a városba érkező összes tej mennyiséget osszák ki a lakosság körében. A tejkiosztás részére 25 keresztény kereskedőt jelölt ki a polgármester. A jövőben Marosvásárhelyen a 3-70 év közötti lakosság csak orvosi bizonyítvánnyal kaphat tejjelétvét. Az orvosi bizonyítványt a hatósági orvosok adják ki a rendszer orvosi díj ellenében. A szegénységi bizonyítvánnyal rendelkezők díjmentesen kapják meg a tejjelétvét. A jogosított orvosi bizonyítványt. A napi tejjelgyek beváltása után fennmaradó tejjel a tejjel nem rendelkező lakosság számára lehet értékesíteni.

Rendület a horganyozott bádóg és a szárított gyümölcs legmagasabb fogyasztói áráról

A MTL. jelenti: A Hivatalos Lap szombati száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a horganyozott bádóg fogyasztói árának megállapításáról. A rendelet országos átlagban olcsóbbadást jelent. Az árak egységesek lesznek az ország egész területén. A felesleges közvetítő kereskedelmet kizárják.

A Hivatalos Lap szombati száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a szárított gyümölcsök legmagasabb fogyasztói árának megállapításáról.

„A Kaiserhoftól a birodalmi kancelláriáig“

Rendkívül érdekes könyv jelent meg a hetekben a magyar könyvpiacra. Szerzője, helyesebben írója nem kisebb egyéniség, mint Goebbels József, a hatalmas Német Birodalom propagandaminisztere, aki naplójeljegyzések formájában írja meg a nagy német nemzeti forradalom és újjászülés legérdekesebb időszakának, az 1932 és 1933-as évek történetét. Németország, különösen pedig Poroszország és maga Berlin abban az időben még erősen vörös volt. Hogy hogyan harcolt a vörös rém ellen egy alacsonytermetű, magashomlokú, sápadt, de gyűjtőszavú és írású fiatalember — Goebbels József, — arról számol be hallatlan érdekességgel ez a naplószerű könyv, amelynek szerzője ezt a címet adta: „A Kaiserhoftól a birodalmi kancelláriáig.“

A könyvből alább egy rövidke fejezetet közlünk arról a napról, amelyen a nagy német forradalom átvette a hatalmat. Ez a nap tudvalevően 1933. jan. 30. volt. A nagy napról így ír Goebbels naplója:

1933. január 30. Olyan, mint valami álom. Miénk a Wilhelmstrasse. A Vezér már a birodalmi kancellárián dolgozik. Mi az ablaknál állunk, mely alatt az emberek százai vonulnak fel a fáklyák lobogó fényében az ősz birodalmi elnök és a fiatal kancellár előtt és a hála és öröm kifejezését kiáltják feléjük.

Délben mind együtt vagyunk a Kaiserhofban és várunk. A Vezér a birodalmi elnökkel volt. A leírhatatlan feszültség elállítja lélegzetünket is. Kint a Kaiserhof és a birodalmi kancellária között emberek állnak, várnak és hallgatnak. Mi történik odabent?

Szívünket a kétség, reménykedés, boldogság és bátortalanság érzelmei rángatják ide-oda. Már annyiszor eselődünk, hogy maradéktalanul nem is tudunk a nagy csodában hinni. Szakadatlanul figyeljük az egyik ablakból a kancellária kijáratát. Onnan kell a Vezérnek kijönnie. Már az arcáról látni fogjuk, hogy sikerült-e?

A várakozás kínos órái. Végre egy kocsis fordul be a bejárat sarkánál. A tömeg kiáltozik és üdvözl. Ugylátszik sejtik, hogy nagy forduló előtt állunk, amely már meg is történt.

A Vezér jön. Pár pillanattal később közöttünk van a szobában. Nem szól semmit és mi sem szólunk. De szeme könnyben úszik. Tehát ennyire volnánk!

Kinevezték a Vezért kancellárnak. Már le is tette az esküt a birodalmi elnök kezébe. A nagy döntés megtörtént. Németország történelmi fordulópont előtt áll.

Nemak vagyunk a megindulástól. Mindannyian kezet szorítunk a Vezérrel és ez olyan, mintha a régi hűségövetségünket újra megújítanánk. Csodálatos, hogy milyen egyszerű a Vezér a nagyságban és milyen nagy az egyszerűségben.

A Kaiserhof előtt zúg a tömeg. Közben mindenfelé ismeretessé válik Hitler megbízatása. Az ezrekből tízezrek lesznek. Végtelen emberfolyam hömpölyög a Wilhelmstrasse felé.

Ujra azonnal munkához látunk. A birodalmi gyűlést feloszlatják. Sok fáradságunkba kerül, amíg kabinet-társainkat erre rávehetjük. Négy hét múlva lesznek az új választások. A kormány még a mai napon kiáltványával fordul a német néphez.

A körzeti hivatalba hajtatok és ünnepeles csendben kihirdetem a dolgok új alakulását. Mindnyájan megrendülnek és mélyen meghatódnak. Ebben a terebben ahol annyi idegpróbát kellett kiállnunk, templomi csend uralkodik.

A harcnak a hatalomért folytatott

része már mögöttünk van; most azért kell tovább dolgoznunk, hogy a hatalmat meg is tartsuk.

A Kaiserhofban a Vezér már az új birodalmi véderőminiszterrel, von Blomberggel tanácskozik. A kormány munkája megkezdődött.

A nap további része álomszerűen telik el. Minden mesészerűen hat. Lassan leszáll az este a birodalmi fővárosra.

Este hét órakor Berlin felbolygott hangyabolyhoz hasonlít.

Azután kezdődik a fáklyásmenet. Végesvégtelenül este hét órától éjféltáni egy óráig menetelnek lent az

emberek a birodalmi kancellária előtt. SA-férfiak, Hitler-iffjak, polgárok; férfiak, aszonyok, apák akik karjukon viszik gyermekeiket és felemelik a Vezér ablaka felé. Leírhatatlan ujjongás uralkodik. Pár méter távolságra a birodalmi kancelláriától a birodalmi elnök áll ablakban, ki-magasló hősi alak, tiszteletreméltóan és legendás varázstól övezve. Sétapálcájával olykor-olykor az ütemet veri a katonaindulók ritmusára. Száz-ekrek és száz-ekrek vonulnak el odalent az ablakok alatt örökké együttemű léptekkel.

Ez a nemzet felkelése. Németország felébredt! Ösztönös kirobbanással csatlakozik a nép a németek forradalmához.

Leírhatatlan, ami a szívünkben végbemegy. Sírní és nevetni szeretnénk.

Folyton új emberek jönnek és ujjonganak és kiáltoznak.

A birodalmi kancellária előtt a gyermekek százai ülnek a Wilhelmstrasse fán és szavalókórusukat harosják a Vezér felé.

Népe ujjong felé.

A rádió először közvetíti a német nép tüntetését. Először beszélünk valamennyi német leadón keresztül. Csak annyit tudok mondani, hogy mérhetetlenül boldogok vagyunk és tovább akarunk dolgozni.

Mikor jóval éjjel után a menet a végéhez közeledik, még mindig tízezrek állnak a birodalmi kancellária előtt és a Horst Wessel-dalt éneklik. Röviden szólók a tömeghez és beszédemet Hindenburgnak és a Vezérnek szóló „Heil!“ kiáltással fejezem be. A nagy csodának éjszakája mámoros lelkesedéssel ér véget.

Azután üres lesz a tér. Becsukjuk az ablakokat és végtelen csend vesz körül bennünket. A Vezér vállamra teszi a kezét anélkül, hogy egy szót is szóljon.

Éjjel három órakor érek haza. Hahn charlottenburgi rohamvezető érkezik a rémes hírel, hogy Haane Maikowski bajtársunkat, aki este még emelt fővel menetelt a Vezér előtt, kommunista gyilkosok agyonlőtték. Oldalán esett el Zauritz rendőrőrmester is.

Üröme sepp hullik az öröm habzó serlegébe. Most azonban kifütyöljük őket. Egy-két hónap és rend és nyugalom lesz Németországban.

Az új birodalom feltámadt. Vérrel szentelték fel. A győzelem tizenegy év munkáját koronázta meg. Célul vagyunk. A német forradalom megkezdődött.

Mikor a film az életet pergeti...

Meggyőző erővel világította meg szövetségünk hatalmát a Belvárosi Mozgó ismeretterjesztő előadása

A Belvárosi Filmszínház igazgatósága a szokásos vasárnap délelőtti filmelőadásai keretében tegnap 11 órai kezdettel német tárgyú és vonatkozó filmekkel rendezett nagysikerű matiné.

Ez alkalommal táblás ház nézte végig az ismeretterjesztő előadást. A német erőt, tudományt és népközösségi gondolatból fakadó szociális életet láttuk egymásután peregni, úgy ahogy az már nagy szövetségünk birodalmában a valóságban is peregs amely világosan magyarázható kulcspontra annak a nemzeti újjászülésnek és azoknak a mérhetetlen sikereknek, amelyek naggyá, hatalmasá tehetnek valamely népet.

Említsre méltó jelenség, hogy a nézőteret főként egyszerű munkások, kisemberek és az ő sorsuk iránt mindenkor szívesen érdeklődők százai lepték el, bár igen előnyös hatással lett volna ez a filmdélelőtti azok számára is, akik szövetségünk erejének megítélésénél még mindig a papíros-tankoknál tartanak, vagy az emberi jólét és szociális igazság teremtőit még mindig a liberalizmus, vagy boisevizmus sötétségében tapogatták.

Változatosságánál fogva is igen élvezetes volt a film-matiné. Teljes meztelenséggel tárta elénk a téli hadjárat iszonyú küzdelmeit, a tavaszi olvadás emberfeletti akadályainak elhárítását és a német támadói erő ellenállhatatlanságát. Láttuk miként uralkodik a csodálatos kiképzésű német katona a gép felett, — akár a földön, akár a levegőben. — Láttuk a német tankok és egyéb motorizált gégyerek mindent elsöprő erejét. — Megcsodálhattuk a különböző típusu

repülőgépek légiuralmát. De nem amerikai vagy angol vaktöltéses reklámizzal, hanem a merész totoriporter jóvoltából, ott kavartunk magasan a felhők felett és ellenséges vadászok között vágunk magunknak utat, hogy a következő percben már valamely angolparti hadicélra zuhanjunk sivitő zugással, vagy bombaezreket zudít-

sunk valamely tuloldali érzékenypontra. Magával ragadott bennünket a német totoriporter és vitt, vitt messzire, egészen oda, közvetlen közelébe egy-egy harci eseménynek, hogy életanui lehessünk annak az első perctől megteremtett fegyver-tőlénynek, mely hivatott lesz eldönteni a háborúk sorát.

A természetkutatás mintaiskolója

Láttuk a német természetkutatás mintaiskolóját egy monumentális madár-film. A német türelem és alaposág ezen a munkán is magán viselte a bélyegét. Vándormadaraink vonulását, költözését szemléltette a film olyan tökéletességgel, hogy több kötetes unalmas leírásokat feledtetett élvezetes érthetőségével és szépségével.

Bemutat a film egy modern személy gőzöst is, amikor szabadidős német munkásokkal indul többnapos kirándulási utra. A hajón nincs „első osztály“. Minden pihenésre vágyó embernek egyforma kényelmet biztosítanak és talán, ha jól megligyeljük a hajó tökéletes berendezését, az a vélemény alakul ki bennünk, hogy az egész alkotmány mégis egy nagy elsőosztályú csoda, amely éppen osztálytalanságával emelkedett fel az ember kényelmi és szórakozási kívánságának erre a fokára. A német dolgozó nép számára is nyitva áll az uszópala, sőt elsősorban csak is azok rendelkezésére áll, amikor fizikai, vagy szellemi fáradaimat kívánják kipihenni.

Csak dicséret illeti a Belvárosi filmszínház igazgatóságát ezért az olcsó

helyi és mégis igen nagy nevelő értéket képviselő film-malinéért. Szívesen megnézzük máskor is és rég nagyobb sikert fog aratni az előadás, ha német barátaink harctéri képein egy-egy német harci tisztelettel a magyar honvéd győzelmi harcait fogjuk legközelebb látni. KISKUN.

Laval párizsi megbeszélései

(MTI) Az OFI jelenti: Mint hivatalos helyről közlik, Laval miniszterelnök Párizsban folytatott megbeszélései során fogadta a keresztény szakszervezeti szövetségek, a hivatali szövetségek, a földmunkások stb. érdekképviseleteinek vezetőit. Ujra hangsúlyozta a Németországgal való kibékülés és megértés politikájának szükségességét, hogy ezzel biztosítsák Franciaország boldogulását és jövő békéjét. A megbeszéléseken elhatározták, hogy munkás, tájékoztató és propagandabizottságot létesítsenek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK“-at.

Megtartotta tisztújító közgyűlését a NAC Jeney Rezső ismét a NAC elnöke

Saját tud. A Nagyv. Atletikai Club szombaton este 7 órakor tartotta rendezési évű tisztújító közgyűlését. A jelentések felolvasása után került sor az új tisztikar megválasztására. A közbizalom újra Jeney Rezsőt állította a márkás egyesület élére. A népszerű elnök a következő székfoglaló beszéddel indította útjára az immár harmincnaradi évébe lépő NAC-ot:

A csapat átszervezésére és megerősítésére intézkedések már folyamatban vannak, tekintettel arra, hogy a jövő évi bajnokságban a jelenleginél előkelőbb helyezést akarunk elérni. Ugyanakkor azonban a játékosok elhelyezkedéséről is gondoskodni kívánok, főleg a gazdasági és kereskedelmi pályakon. E célból kereseti lehetőséget kívánok nyújtani a játékosoknak és biztosítani az elhelyezkedésüket és megélhetésüket.

Ugyancsak szándékomban van felhívni a többi sportosztályokat is, hogy a városi ifjúság minden tagja megtalálja a különböző sportágak gyakorlásának lehetőségét. Ennek a városi ifjúságnak minél intenzívebb sportolását különben egyik legfontosabb feladatommak tartom, mert ezek az ifjak a magyar életben rájuk váró nagy feladatokat oszlop testtel fogják tudni megoldani. Azonkívül egy sportklub jövőjének biztosítása csak az utánpótlás egészséges nevelésére lehet alapozva. Ezért egyesületünket társadalmi szempontból is nagyobb, szélesebb alapokra kívánom fektetni és ezzel kapcsolatban a NAC Otthon felállítását is tervbe vettem.

Ahhoz tehát, hogy a jövőben jobb eredményt érhesünk el, szükség van arra, hogy a játékosok több időt fordítsanak a sport gyakorlására, de egyidejűleg több fegyelmre is szükség van, mert a közös célokért csak akkor fogjuk tudni elérni, ha a vezetők előírásainak fegyelmezetten engedelmeskedünk.

Hogy vezetésem alatt ezen programomnak vallott célokat elérhesük, feltétlenül komoly, nyílt, becsületes és megértő munkát kérek összes munkatársaimtól és nyugodtan állíthatom, hogy ez esetben a NAC is el fogja érni a célját azzal, hogy méltó helyet kap a magyar sportban.

Adja Isten, hogy úgy legyen és erre kérem a Közgyűlés támogatását és Isten áldását további munkálkodásunkra.

Közgyűlést tartott az Ipartestület Ruházati és Textil szakosztálya

(Nagyvárad.) Vasárnap délelőtt 10 órakor mintegy 100 tag jelenlétében megtartotta hirdetett közgyűlését a városi Ipartestület Ruházati és Textil szakosztálya.

A közgyűlés tárgysorozatában az elnöki megnyitó, a titkári, pénztárnoki ellenőri jelentések szerepeltek, majd a költségvetés megszavazása után az új tagok felvételének megvitatására került sor. A közgyűlés utolsó pontjaként az üzemeltetés és vállalati árak megállapítására hoztak határozatot, majd több szakmai kérdés megtárgyalása után a közgyűlést a déli órákban bekecsztették.

Nagymennyiségű erdei facsemetéket és suhángot osztanak ki erdősítésre, metőleg fásításra

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter az alföldi erdők, fasorok, szélfogópászta és facsoportok telepítésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vízmosásos terület beerdősítésére, valamint a Balaton közvetlen környékének fásítására ez év őszén és a jövő év tavaszán nagymennyiségű erdei facsemetéket és suhángot oszt ki az államrendészeti csemetekertből.

Az érdeklődőknek felvilágosítást nyújtanak a m. kir. erdőigazgatóságok, vagy m. kir. erdőfelügyelőségek. Az őszi erdősítésekhez szükséges facsemetéket és suhángokat július végéig, a jövő tavaszi erdősítéshez szükségeseket pedig ez év október végéig kell az ültetés helye szerint illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy m. kir. erdőfelügyelőségénél szóban, vagy írásban igényelni.

Ötezer seprű esett a tűz martalékául a volt Primus gyárban

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton a korai órákban értesítették a nagyváradai tűzvédeget, hogy a Sánc-utca 11. sz. alatt lévő, a volt Primus néven ismert gyárpépület padlásán tűz támadt. A tűzoltók azonnal a helyszínre vonultak, megnyitották a padlás tetőszerkezetét s mintegy három órás munkával sikerült az egyre elharapódzó tüzet teljesen lokalizálni. A tűznek martalékává lett a padlásraktár helyiségben felhalmozott mintegy ötezer seprű, vagy másfél vagon veesző, nagymennyiségű fonott-kosár.

mintegy 20—25 ezer pengő értékben. A tűzoltósággal egyidőben két osztag katonai is kivonult, akik támogatták a tűzoltók munkáját, míg a kíváncsiskodók tömegét erős rendőri kordonnak kellett távol tartani a veszélyeztetett helytől. Az üzem tulajdonosa, Haas Jenő, míg a seprűüzem cégtulajdonosa Papp Ferenc. A lakók feltevése szerint a tűz a kéményből kipattanó szikra nyomán támadt, de rövidzárlat is okozhatta. A tűzvizsgálatot bevezették.

Színház-Zene-Művészet

Forró sikert arattak a nagyváradai MÁV Alműhely műkedvelői szombat és a Szigligeti Színházban

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton este mutatkozott be a Népművelési Bizottság előadásainak sorozatában a nagyváradai „Turul” MÁV Zene-, Ének- és Önképző-köregyesület műkedvelő gárdája a Szigligeti Színházban, a *Legyen úgy, mint régen volt!* című nagyoperettel.

Már több, mint egy hete folyik az a seregszemle, az a nemes versengés, amelynek keretében városunk régebbi és újabb műkedvelő csoportjai lépnek fel, hogy bemutatassák tudásukat, készségüket és nemes lelkesedéstől fűtött lendületüket. Eddig két előadás zajlott le s mind a kettőből megállapíthatjuk, hogy műkedvelőink hivatásuk maglaltán állanak. Különösen megdöbbenő ez a megállapítás azért, mivel műkedvelőink a munkás- és iparosrétegből kerülnek ki, abból a rétegből, amelynek a megélhetési gondjai mellett alig marad ideje arra, hogy önműveléssel foglalkozzék és ebben a törekvésében eddig még nem nagyon élvezte értelmiségi rétegeink támogatását.

A MÁV „Turul” Egyet műkedvelői közül sokat már régebből is ismerünk, még a megszállás idejéből, amikor a külvárosok kis kulturházaik kezdetleges színpadán, a megszálló hatóságok állandó zaklatása mellett szolgálták a magyar kultúrát, a magyar kitartás gondolatát. Csöndben folyt ez a munka egyházaink irányításával és támogatásával. Szükségesnek tartjuk itt megjegyezni, hogy a sok méltatás között még senkinek sem jutott eszébe, hogy műkedvelőink két évtizedes munkásságát megírja és méltassa. Érdekes lenne pedig és feleltet tanulságos már csak azért is mert bebizonyosodna, hogy a mostani

hangoskodók ehol sem voltak találhatók műkedvelőink áldozatos munkájában.

Amit a MÁV „Turul” Egyet műkedvelőinek előadásán láttunk, az valóban kellemes meglepetés volt. Nem is tudjuk kiemelni az egyes szereplőket, mert az egész együttes minden tagjában kiváló teljesítményt nyújtott. Az egész darabon, minden jelenetén meglátszott Acher Jakab kiváló rendezői készsége és tudása. Nagy erőssége az egyesületnek és egyben biztosítéka annak, hogy a jövőben még kiválóbb teljesítményeket is fog nyújtani.

A zenekarról külön meg kell emlékeznünk. Korács Győző karnagy vezetésével működik ez a nem régen alakult együttes, amely bátran felveheti a versenyt a színház zenekarával is. Olyan precíz, finom játékot mutatott be, olyan biztosan játszott, hogy egyenesen elfeledtetten velünk azt, hogy a színpadon műkedvelők játszanak.

A szereplők: a szép hangú és finom megjelenésű Bodnár Béláné, a férfias, kitűnő hangú Sike Zoltán, a tüzrólpattant *Hotorán Ducsi és Akurátni Mimi*, az egészséges humorú Kiss István, Sike Lajos és Gaál Kálmán, de a többiek is Szabó Károlyné, Kenyeres Istvánné, Mészáros Jucika, Kenyeres István, Szeghy Zoltán, Hóda Imre, Szücs Rózsi, Tamás Ferenc, Schmausz János, Hotorán Béla, Aracs József, Kiss József, Vörösmarty József, Varga Sándor I., Vajda Sándor, Jován Béla, Bachmann László, mind dicséretet érdemének. Sügő: Akurátni Andrásné. Úgy hisszük, hogy nem tévedünk akkor, amikor azt mondjuk, hogy a MÁV „Turul” műked-

velő gárdája első lesz a nemes versenyben.

Meg kell még emlékeznünk arról is, hogy a nagyváradai MÁV alműhely vezetősége, áldozatkészsége, buzgósa biztosítja, hogy az egyesület továbbra is minden téren folytathassa kiváló kultúrális munkáját. Különösen köszönet illeti vitéz Tarján Jenő főmérnököt és Keresztury Lajos főintézőt, akik az élen állók kötelezettségeit felismerve, sem időt, sem anyagiakat nem kímélnek, amikor az egyesület érdekeiről és fejlődéséről van szó. A magunk részéről továbbra is kitartást és sok sikert kívánunk.

(—)

Gül-baba csütörtökön a Szigligeti Színházban

Nagyvárad. Saját tud. A Váradvelencei Katolikus Kör és Dalárda június 11-én, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel műkedvelő előadást rendez a Szigligeti Színházban. Nagyvárad egyik legrégebbi műkedvelő gárdája, amely közel huszszentendős multia tekinthet vissza s a román megszállás idejében nagy nehézségeket küzdve, bátran teljesítette közművelődési feladatát, ezúttal Martos Ferenc és Huszka Jenő Gül Baba című háromfelvonásos operettjét adja elő.

Magyar-nap Fugyivásárhelyen

Mezőtelegd. Saját tud. A nagyváradai Zrínyi Ilona m. kir. állami kereskedelmi leányközepiskola 63 növendéke Hasznos Imre igazgató és öt tanár vezetésével Urnapján kirándulást tett Rév környékén. A kirándulást magas színvonalú, hazafias kultúresttel követték egybe, amelyet Mezőtelegden tartottak este 9 órai kezdettel ifj. Nyeste István mezőtelki református s. lelkész és felesége — aki az iskola önképző-körének tanárelnöke — felkérésére. Ők végezték egyébként az előkészítési munkáját is. Este 7 órakor érkezett a vidéki kirándulótársaság Telgdré, ahol Fodor Mihály vezetőjegyző és Valkó Lajos bíró fogadta a pályaudvaron. Az előadást a Székelyhimmusz vezette be, majd Hasznos Imre igazgató mondott mélyszántó beszédet. Utána az iskola növendékei adtak elő pompás szavakat, szindarabokat. Előadás után a község vezetőjegyzője, Fodor Mihály mondott köszönetet a magas színvonalú kultúrest megrendezéséért.

Kultúrest Mezőtelegden

Saját tud. A nagyváradai Szent Orsolya zárda V. és VII. oszt. növendékei vasárnap délután Fugyivásárhelyre rándultak ki, hogy magyar szívük melegével és szeretetével egy kedves, vidéki délutánt szerezzenek a falu népének. Floriansics Endre plébános és Nyitrai Ferenc bíró várták őket az álmóson és szeretettel kísérték be a kis csapatot a faluba. Először a templomba mentek, ahol a Jézus Szíve litániát énekelték, hittanárunk pedig szerető szavakkal emlékezett meg a Magyarok Nagyaasszonyáról szentbeszédében. Utána a kulturházból szórakoztató előadással kedveskedtek a falunak, a magyar testvéreknek.

Ez volt a Szent Orsolya-zárda gimnáziumának második szórvány-közszéglátogatása a tanévben és ezzel nemcsak a kultuszminiszter felhívásának tettek eleget, hanem szívük szavára is hallgattak, amikor nemcsak egy-két jó barátot, hanem egy egész falut öleltek magukhoz. Találkozott a magyar falu a magyar várossal.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Dr Scheffler János megyéspüspök, apostoli kormányzó Ungváron

Ungvár. Saját tud. Dr. Scheffler János szatmári megyéspüspök és nagyvárad apostoli kormányzó szombaton este 6 órakor Ungvárra érkezett, hogy 600 gyermeknek ossza ki a bérmálás szentségét. Az ungvári pályaudvar ez alkalommal teljes díszbe öltözött. Ung vármegye és Ungvár városának vezetése dr. Siméntalvy Árpád főispán és dr. Megay László polgármesterrel az élükön fogadták a pályaudvaron a főpásport, akit úgy a főispán, mint a polgármester meleg szavakkal köszöntött abból az alkalomból, hogy első ízben érkezett Kárpátalja fővárosába. A megyéspüspök a végig fellobogozott város utcáin az ungvári római katolikus plebániatemplomba vonult, ahol a papság élén Szvoboda Ferenc pápai protonotárius, volt apostoli kormányzó köszöntötte.

Vasárnap délelőtt 9 órakor ünnepélyes püspöki szentmise keretében történt a 600 gyermek bérmálása.

Ugyancsak vasárnap délelőtt dr. Scheffler János megyéspüspök látogatást tett Tomcsányi Vilmos Pálnál, Kárpátalja kormánybiztosánál, Sztojka Sándor görög katolikus püspöknél, Siméntalvy Árpád főispánnál és dr. Megay László polgármesternél.

Ungvárról a megyéspáspörtor kíséretével Beregszászba utazott.

Befejeződtek a kolozsvári művészeti hetek. Kolozsvárról jelentik: (MTI) A magyar irodalmi élet legkiválóbb képviselőinek részvételével folyt le a kolozsvári művészeti hetek záróünnepélye, amelyen megjelent Fáy István államtitkár és vitéz Haász Aladár miniszteri osztályfőnök. Gróf Bánffy Miklós, mint az erdélyi irok szónoka üdvözölte az anyaországi irokat, majd Fáy István titkos tanácsos tolmácsolta a vallás és közoktatási miniszter üdvözlését.

FILMGYÁR LÉTESÜL KOLOZSVÁRON. Kolozsvárról jelentik: (MTI) Bingerth János dr. kormányfőtanácsos a Hunnia filmgyár igazgatója, kolozsvári tartózkodása során megbeszéléseket folytatott a város illetékes hatóságával egy filmgyár létesítéséről. Kedvező körülmények közt a kolozsvári filmgyár már az ősz végén megkezdheti működését. A filmgyár építési költségei tízmillió pengő körül lesznek.

Titokzatos robbanás Londonban. Lisszabonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti. Szombaton este hatalmas robbanás történt Londonban. A környező negyedekben valamennyi ablak betört. Vasárnap délben a halálos áldozatok száma 18-ra emelkedett, 17 súlyosan sebesültet a kórházba szállítottak. Attól tartanak, hogy több gyermek került a romok alá. A titokzatos robbanás okát nem sikerült megállapítani. — Mintegy 200 ház megrongálódott.

Halálraverte vadházastársát — 12 évi fegyházát kapott. Nyiregyházaról jelentik: (MTI) Magunyc Gyula vadházastársát, özvegy Kiss Károlyné hatgyermekes anyát Devescerben három napon át gyermekei szemeláttára addig üttötte, amíg az asszony sérüléseibe belehalt. A nyiregyházi törvényszék emberölés büntetése miatt 12 évi fegyházra ítélte.

GAZDASÁGI SZAKÉRTEKEZLET A FŐISPÁNNÁL. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn a déli órákban a főispáni hivatalban gazdasági szakértekezlet tartottak, melyen az Erdélyreai Gazdasági Tanács szakelőadóinak meghallgatásával több idősezerű kérdés fölött döntöttek a megyei élet vezetői.

Szörnyű gyermekgyilkosság Nyiregyháza közelében. Nyiregyházaról jelentik: (MTI) Vámosujfalu községben Lukács András cigányszármazású férfi Balogh János 8 éves Magda nevű leányát kicsalta a határba és ott előbb nyakát, majd hasát metszette fel. A gyilkost a csendőrök elfogták. A község lakossága a cinikus gyilkost meg akarta lincselni. Lukács bosszúból követte el tettét.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél
 részletre is. Javítások olcsón Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

Török hajók nem hagyhatják el a honi vizeket. Ankarából jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: A török kormány nemrégiben megtiltotta, hogy a 300 tonnánál nagyobb török hajók idegen tengereken hajózzanak. A tilalmat most a kisebb hajókra is kiterjesztették. Ez annyit jelent, hogy a jövőben egyetlen török hajó sem hagyhatja el a honi vizeket.

HALÁLOZÁS. Lamanesz Sándorné szül. Fodor Piroska 59 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temegetése folyó hó 9-én délután 5 órakor lesz a Rulikovszky-temető kápolnájából.

Korona Filmszínházban Babay legszebb regényének filmváltozata
Rózsafabot SZELECZKY ZITA
 ragyogó alakítása
 Timár József, Rózsahegy K., Berky, Juhász, Gózon Gy.

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **Mezeinél**
 Szabadság-utca 12. sz. Hálók, kombináltszobák, előszobák, konyhák.

Tovább tart az angol szénbányászok sztrájkja. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Londonból érkezett legutóbbi jelentések szerint az angol szénbányászok sztrájkja még tart. A bányászok országos szövetsége elhatározta, hogy elfogadja a bérek kérdésében a kormány döntőbírói ítéletét.

CIPÉSZIPARI HIR. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület cipészipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy f. hó 10-én, azaz szerdán este fél 8 órakor az Ipartestület nagytermében rendkívül fontos szakmai értekezletet tart, amelyen a bőrányagellátás ügyét tárgyalják meg. Az elnökség.

Az állami tanítók és óvónők alakuló közgyűlése. Nagyvárad. Saját tud. Az Állami Tanítók és Óvónők Országos Egyesülete Nagyvárad Körének alakuló közgyűlést pénteken, június hó 12-én délután 5 órakor tartják meg a városháza közgyűlési termében.

KEDVEZMÉNYES ÁRU FÜRDŐJEGYEK a Rimanóczy-gőzfürdőbe és Félixgyógyfürdőbe kaphatók az Ipartestület pénztáránál a délelőtti hivatalos órák alatt. Az elnökség.

Országzászlót avatott Léva. Léváról jelentik: (MTI) A város közönsége vasárnap délelőtt avatta fel a város 16-terén az Országzászlót. Az ünnepi beszédet Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter tartotta.

Súlyos mérgezést okozott a sütőpor helyett permetezőporral süttött pogácsa
 Pécsről jelentik: (MTI) Özv. Strasser Józsefné keszői asszony pogácsát süttött és abból megkínálta leányát és a náluk tartózkodó Kerekes Vincét. Félóra múlva mindhárman rosszul lettek. Az asszony a pogácsát ekkor a sertéseknek és baromfiaknak dobta ki. Rövid időn belül a sertés és tíz baromfi elpusztult. A három személy állapota is súlyosra fordult, ezért beszállították őket a pécsi klinikára. Itt megállapították, hogy a sütésnél végtelen távolságot követtek el, mert a szódaiparban a helyett permetezőport kevertek a tésztaiba.

Helyszíni szemlén döntött a kisgyűlés a városi bérpalota függő kérdéseiről

Nagyvárad. Saját tud. A város törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtti kisgyűlést tartott, amelyen dr. Soós István polgármester beszámolt budapesti utjáról. Elmondotta, hogy a kultuszminiszteriumban megsürgette a tanítók háza és az iparos tanoncotthon építkezésének befejezését és ígéretet kapott arról, hogy amennyiben lehetséges lesz s más céloktól el tudják vonni az építkezéshez szükséges anyagot, ezt a két ügyet rövidesen tető alá hozzák. A polgármester a maga részéről szeretné, ha a tanoncotthon már szeptember elsején megnyithatná kapuit.

Ami a tanítókházat illeti, az e pillanatban még a román tanítók egyesületének a nevének van. Miután azonban ez az egyesület megszűnt, a város igényt tart arra, hogy az épület a város tulajdonába menjen át. Ez esetben a város maga fejezheti be az építkezést. Ha a város nem kapja meg a tulajdonjogot, a tanítók háza állami intézmény lesz s felépítéséről természetesen az állam gondoskodik.

A kisgyűlés ezután foglalkozott a villamos vasúti vonalak átépítésének kérdésével. A villamos vasúti társas-

sággal kötött megállapodás értelmében ehhez az átépítéshez a társaság adja a síneket, a város pedig a többi anyagot. Minthogy azonban most sínek nem szerezhetők be, a munkálatakat nem lehet megkezdeni. De miután az építő anyag ára folyton emelkedik, gazdaságosnak látszik, hogy a város már most megvásárolja és átolja azt az anyagot, aminek megvásárlása az ő feladata. A kisgyűlés erre felhatalmazást adott a polgármesternek.

Ezután a kisgyűlés tagjai a városrendezési bizottság tagjaival együtt kiszálltak a színházi diszletraktár telkére, hogy a helyszínen tárgyalják meg az itt építendő új városi bérház függőben maradt kérdéseit.

Tudvalevőleg a közgyűlés elfogalta és a belügyminiszterium is jóváhagyta azt a tervet, amely szerint a diszletraktár helyén új, 11 méter széles utcát nyit a város, az utcának a Szilágyi Dezső-utca felé eső sarkán felépíti az új bérpalotát, a másik oldalon üresen maradó 5 méter mélyű telekre szűk beépítésére pedig később keres megfelelő megoldást.

Most azt kellett megbeszélni a helyszínen, hogy hol helyezték el a

diszletraktárt s hogy mi történjék az Emke palota felé eső keskeny, hosszú telek-résszel.

Hosszas vita után elhatározta a kisgyűlés, hogy a diszletraktárt a tüzoltólaktanya most rendezés alatt álló területén építi fel még az új bérház építkezéseit megelőzően, mert a diszletraktárnak és diszletraktár műteremnek a bérpalotában való elhelyezésére nem kínálkozik megfelelő megoldás, az Emke palota mellett fennmaradó telek pedig nem alkalmas erre a célra. A diszletraktár felépítésére a mérnöki hivatal azonnal elkészíti a terveket és sürgősen javaslatot tesz az Emke palotához csatlakozó telek felhasználására is, amit vagy az Emke tulajdonosának ajánlanak fel, vagy pedig esetleg garzon-lakásokat építenek itt. A diszletraktár építése július hónapban kezdetét venné és annak legkésőbb szeptember elsején készen kell állania. Ekkor kezdődne az új bérpalota építési munkálatai. A polgármester felfogása szerint ugyanis, amit magóévá tett a kisgyűlés, addig nem lehet hozzáfogni a bérpalota építéséhez, amíg a diszletraktár ügyében nem találtak megfelelő megoldást.

SPORT

Biztos győzelmet aratott a NAC

NAC—Szolnoki MAV 2:1 (0:0)

Már a Keac—Törkvés előmérkőzésre is nagy tömeg gyűlt össze az Erzsébetligeti pályán, az élmesebb sportrajongók igyekeztek jó helyet biztosítani a nagy mérkőzés várható izgalmainak kényelmesebb elviseléséhez. Később már csak a fák tetején volt még néhány szárazgaly, különben minden jegy elkelt és minden talpalatnyi helyet megszállta az öt és félezernyi szurkoló hadsereg.

Az előmérkőzés is már tökéletesen a NAC—Szolnoki MAV párvialdal esélyeinek megvitatása jegyében zajlott le. Mindenki tippelt és egész szép összegek röpöködtek a levegőbe, mint fogadásajánlatok.

A nagyváradi közönség ez alkalommal is igen tárgyilagos volt s ha nagyobb részben győzelmet is jósolt, nem felejtette el a nagy ellenfél tudását sem emlegetni, utat hagyva egy esetleges vereség indokolására is.

Jenei Rezső elnök hivatali kötelességből is győzelmet jósolt.

Egyébként a körülöttünk kifejlődő rogtánzó tippverseny a következőképpen alakult:

Szabó János v. felsőházi tag, orsz. gyűl. képviselő: 3:2-re győzünk.

Dr. Dalló Gyula kulturtanácsnok: döntetlen.

Dr. Veszprémy Zoltán szolgabíró: 2:2.

A helyi játékvezető testület páholyában Gazdag Ferenc kétféle győzelmet jövendöl, Letvai Sándor: nem kapunk ki, Vékony Sándor: 4:2-re győzünk, Galamb József: 3:1-re kikapunk különböző vélemények alakultak ki.

A játékosok közül Domján: 2:2, de ha kijön a forma, 4:2.

Tóth Matyi: biztosan győzünk

Állóhely:

Orbán Lajos jegyszédő: 10 pengőbe fogadtam az egy gólos győzelmet.

Czárity János ujságárus: 2:1-re győzünk.

Bodnár Lajos, a Szent László gimnázium altisztje: 2:1-re kikapunk.

Tóth István néző: 2:1 Szolnok javára.

Vége az előmérkőzésnek, így a tippelés is félbeszakad, mert már jönnek is a fiúk és ettől a perctől kezdve minden figyelem a pályára terelődik.

Zúgó taps fogadja a játékosok tisztelgését és kapuválasztás után Palásti játékvezető sippelése a következőképpen állnak fel a csapatok:

Szolnok: Horváth — Csabai, Kispéter — Selmecei, Szücs, Fazekas — Szánthó, Nagy, Kolláth, Laborc, Korom.

NAC: Solymosi — Molnár, Domján — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Szöllősi, Sárvári, Bodola, Tóth III.

Gyors nagyváradi támadás gördül végig a pályán, de Szücs dancsolja Bodolát. A 30 méteres szabadrugást Bodola remek lövéssel küldi kapura. Csabai az utolsó pillanatban sarokra ment. A szolnokiak ellentámadását Molnár tisztázza. Újabb támadásukat most Selmecei akadályozza górombán, a büntetőt Juhász mellé emeli. A 4. percben védelmünk ellenzedi az ellenfél ötosfogatát, Korom keresztlabdáját Laborc átlépi. Szánthó jó helyzetből hatalmas bombát ereszt meg a jobb felsősarokra. Solymosi nagy vetődéssel sarokra tolja. Tóth III vezeti az ellentáma-

dást, remekül bead. Sárvári azonban túlfutja s oda a helyzet. Ezután a játékvezetőnek Laborcot kell figyelmeztetnie, mert csúnyán felvágja a balszélsőnkét.

A 10. percben Nagy lő mellé, nagyobb azonban Szöllősi remek fordulás lövése, amely centiméterekkel kerül csak el a hálót. Újabb NAC támadás, Sárvári remek esellel át lépi a labdát, az Szöllősi elé kerül, őt azonban jól keresztelzi Kispéter. A 15. percben Tóth Matyi zsonglór módjára előbb Nagyon, majd Szücsön, aztán pedig Selmecein verekszi át magát, de lövése magasra sikerül. Óriási tapsot kap! A 20. percben Szánthó labdájával Nagy pár lépést tesz, aztán váratlanul rálő, a hatalmas lövés a kapufán csattan. Sárvári ugratja ki Bodolát, akin rajta Csabai s így Dudus estében nem úgy lehet, mint ahogy szeretne. Szöllősi dancolásáért megítélt szabadrugást Bodola Tóth III-hoz gurítja s a szélső lövést Horváth csak sarokra menti. A beívelt sarokrugásnak Horváth mellé öklöz, kavargós támad. Szöllősi biztos gólnak látszó lövését Csabai a gólvonalról vágja ki. A 30. percben Tóth III elfut, bead, Kovács II lesselel ront. Veszélyes Szolnok támadás bontakozik ki, Domján melléfejel, Kolláth rálő, Solymosi sarokra ment, amit azonban a védelem könnyen tisztáz. A 35. percben Csabai haza akar adni, azonban sarokra sikerül csak. Gól azonban ebből sem születik. Három perccel később Bodola nagy szabadrugása száll el a kapu fölé, 40. percben Korom fut el bead, kavargós, a lábak közül Solymosi kaparja ki a labdát. A 42. percben Tóth III verekszi át magát a védők sorfalán, míg Selmecei fel nem vágja. A megítélt szabadrugást hátraadja Bodolának, aki mellé lő. Ugyanigy mellé kerül Szöllősi dancolásáért megítélt büntető is és ezzel vége is a félidőnek.

Szünetben a NAC-istákat Rónay edző oktatja. Főleg a csatárokat biztatja, hogy „piócák” legyenek, menjenek rá minden labdára s ne engedjék, hogy az ellenfél könnyen fejljen vagy szabadon rug hasson.

Moore edző cserét rendel a csatársorban. Ez lenne a belső hármas: Kolláth, Laborc, Nagy.

A második félidő elején ismét a

NAC támad, de a lövések vagy elkerülnek a kaput vagy Horváth teszi őket ártalmatlanná. Tóth két ízben is nagy tapsot kap. Eredménytelen sarok sorozat Szolnok kapujánál. A vendégcsapat 30. perc alatt mindössze három lefutást vezet, de veszélyt egyik sem jelent. A közönség lelkesen biztatja a NAC-ot. A 34. percben ismét sarokrugás, Kovács II iveli. Sárvári és Horváth ugrik érte, a középesatár éri el előbb és remek fejese nyomán a labda a hálóban köt ki. (1:0.) Három perc múlva Bodola tör kapura, a 16-oson belül Selmecei és Szücs ollóba fogják, felbukik, a labda Tóth III-hoz pattan, aki az oldalvonal mentén befelé húz vele, Horváth elébe indul, de Matyi mellé a sarokba céloz. (2:0.) Még néhány szépen kidolgozott támadás és már úgy látszik marad az eredmény. A 43. percben Deményi gáncsolja Szántót. A szabadrugást Selmecei iveli, Solymosi fel akar ugrani a magas labdára, de Kolláth és Laborc akadályozzák és így a labda érintés nélkül hull a hálóba. (2:1.)

Mérkőzés után legelőször a boldogságtól sugárzó Jenei Rezső elnököt csipjük el. Nagyra értékeli a győzelmet, amely — mint mondja — köszönhető a püspökfürdői pihenésnek és nem utolsó sorban a csütörtöki alapos — fejmosásnak.

A győztesek öltözőjében nagy az öröm, boldogan nyilatkoznak: Bodola: Megérdemeltünk győzünk.

Tóth Matyi: Örülök, hogy ilyen nagy hírű ellenfelet gyűrtünk magunk alá. Szép mérkőzés volt.

Juhász: Nagy küzdelem volt, ennyivel jobbaktunk.

Sárvári: Nehéz meccs volt, az egy gólos különbség jogos.

Molnár: Győztünk, mert jobbaktunk.

A vesztesek öltözőjében alig lehet vatakit szólásra bírni. Nagy a lehangoltság, mert a bajnokság utolsó reményezőit is szertefosztottak, ezzel a vereséggel, általában elismerik a NAC győzelmét, de Kolláth és Kispéter szerint a szerencsésebb csapat győzött.

S végül a közönség e sorok írójával együtt: ha a Nac minden mérkőzésén csak ennyire is érvényesíthette volna szinte egyedülálló belső értékeit, a jövő héten ő lenne a bajnok. Kisán.

NB-I eredmények

WMFC—Gamma 8:4 (3:2)

DIMÁVAG—KAC 2:0 (2:0)

Ferencváros Lampart 9:1 (0:1)

Szegedi AK—SzVSE 4:1 (2:0)

Ujvidék—MÁVAG 3:0 (3:0)

Ujpest—SalBTC 5:1 (2:0)

Kispest—Elektromos 2:1 (1:0)

Férfi ruhákat használ-
takat, legjobb áron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használsruha üzletében
Bémer-tér 1 (udvarban)
Hívásra házhöz jövök

Váradí Törkvés—Kolozsvári Egyetemi AC 2:2 (0:0)

Vezette: Énekes. Erős iramu mérkőzés. Az első félidőben az egyetemisták alig jutnak szóhoz, annál is inkább a második félidőben, amikor a pirosfeketéknek kellett igyekezni, hogy megmentsék az egy pontot.

KEAC: Moldovány — Török, Tombor — Dr. Hollós, Szerémi, Pünkösdi — Juhász, Gál, Szabó, Jeszenszky, Kürti.

N. Törkvés: Nyisztor — Szilágyi, Rozska — Nagy, Szilágyi, Bauer —

Román, Gözner, Mihók, Papp dr. Lukács.

Göllővő: Gál, Jeszenszky (11-eshől) illetve Mihók (2).

Jó: Moldovány, Jeszenszky, Juhász illetve Mihók, Szilágyi.

D. Magyarság—Postás 3:1.

Z. Danuvia—MSE 3:2

DVSC—Kolozsvári MÁV. 5:3 (4:0).

MSE—GSE 2:2.

MOVE Szabolcs—Ganz 4:0.

Fűszer-, csemegekereskedők és vendéglősök figyelmébe!
Megnyitott az első keresztény ásványvíz nagykereskedés. Raktáron tartok mindennemű ásvány- és gyógyvizeket. SZANTAYNÉ, Gerliczy-utca 22. Telefon: 14—33.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Butorozott szoba magános hölgynek azonnalra kiadó. Ugyanott gyermek sportkosój eladó. Magyar-utca 27. I. 10.

Különpéle

Tisztviselő abonoma házi kihordásra 15. Mátyás étteremben, Szilágyi Dezső utca 5.

Társat keresek 3000 vagy 4000 pengő készpénzzel, keresztény férfit vagy nőt. Cím a kiadóban. 572

Angora tenyészbakkot elcserélnék nőstényért vagy süldőért. Dobó István-utca 16. Komendánsrét. 564

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Adás-vétel

Eladó kombinált szekrény, asztal, hat kárpitozott székkel, ebédlő hat bőrüléses székkel, íróasztal, két irodai székkel. Megtekinthető délután 3 óratól egész délután, Hitler Adolf-u. 15. sz. fdz. 2. alatt. 570

Cseplőgarnitúrához gépláda és kulcsok eladók. Pál-u. 1. szám. 569

Jókarban levő gyermek kocsit megvételre keresek. Cím: Telefon 23—57 állomás. 566

Eladó költözés miatt jutányosan egy hentes pult közlappal és részfogasokkal. Szöllőtelep-u. 10. 498

30.000 darab új téglá eladó. Cím a kiadóban. 500

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást keres

Gépirónó, perfekt, többéves irodai gyakorlattal, gyorsírástudással azonnalra állást keres. Címeket a kiadóba. 512

Allást nyer

Kazánfűtőt, lehetőleg fűtő: vizsgával keres itteni iparvállalat. — Ajánlatok „Megbízhat” jellegére a kiadóba kérésnek. 543

Jó házból való tanuló lány felvétetik. Carmen hölgyfodrászat, Szent László-tér 5. 567

Elveszett

Elveszett Márton Imre névre kiállított munkakönyv. Megtaláló hozza Tiszta István-ut 1. alá. 571

Eltűnt fehér-fekete kiscica. Megtalálóját illően jutalmazzuk. Wesselényi-u. 4. szám. 565

KIADÓTULAJDONOS:

SEBENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelős-szerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.